

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	algtekst
Jõustumise kp:	30.06.2006
Avaldamismärge:	RT I 2006, 28, 210

Autoriõiguse seaduse muutmise seadus

Vastu võetud 31.05.2006

Välja kuulutatud
Vabariigi Presidendi 13. juuni 2006. a otsusega nr 1029

Autoriõiguse seaduses(RT 1992, 49, 615; RT I 2006, 1, 1) tehakse järgmised muudatused:

§ 1.Paragrahv 15 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 15. Tasu algupärase kunstiteose edasimüümise eest

- (1) Algupärase kunstiteose autoril on õigus saada pärast teose omandiõiguse esmakordset võõrandamist müügihinnal põhinevat autoritasu teose igakordse müügi puhul.
- (2) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud õigust kohaldatakse müügitehingutele, milles müüja, ostja või vahendajana osaleb oksjonikorraldaja, kunstigalerii või kunstiteoste vahendaja.
- (3) Käesoleva paragrahvi tähenduses on algupärane kunstiteos visuaalkunsti teos, nagu maal, graafika, skulptuur, installatsioon, tarbekunstiteos ja foto, kui see on kunstniku valmistatud või tema nummerdatud, signeeritud või muul viisil autoriseeritud koopia.
- (4) Tasumäärad:
 - 1) 5 protsenti müügihinnast, kui müügihind on kuni 780 000 krooni;
 - 2) 3 protsenti müügihinnast, kui müügihind on 780 001 – 3 120 000 krooni;
 - 3) 1 protsenti müügihinnast, kui müügihind on 3 120 001 – 5 460 000 krooni;
 - 4) 0,5 protsenti müügihinnast, kui müügihind on 5 460 001 – 7 800 000 krooni;
 - 5) 0,25 protsenti müügihinnast, kui müügihind on üle 7 800 000 krooni.
- (5) Tasu ühe algupärase kunstiteose edasimüümise eest ei tohi ületada 195 000 krooni.
- (6) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tasu ei kohaldata, kui müügihind on alla 1000 krooni.
- (7) Autoril ja kollektiivse esindamise organisatsioonil on õigus kolme aasta jooksul alates edasimüügist nõuda edasimüüki korraldanud isikult taavet, mis on vajalik edasimüügitasu maksmise tagamiseks.
- (8) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tasu tuleb maksta kolmekümne päeva jooksul alates edasimüügi toimumise päevast.
- (9) Käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud tasu on autoril õigus saada kolme aasta jooksul alates edasimüügist.»

§ 2.Paragrahvis 17 asendatakse sõnad «või ei» sõnaga «ega».

§ 3.Paragrahv 18 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 18. Teose vaba reprodutseerimine ja tõlkimine isikliku kasutamise eesmärkidel

- (1) Autori nõusolekuta ja autoritasu maksimiseta on lubatud õiguspäraselt avaldatud teost füüsilisel isikul reprodutseerida ja tõlkida isikliku kasutamise eesmärkidel tingimusel, et selline tegevus ei taotle ärilisi eesmärke.
- (2) Autori nõusolekuta ja autoritasu maksimiseta ei ole isikliku kasutamise eesmärkidel lubatud reprodutseerida:
 - 1) arhitektuuri- ja maastikuarhitektuuriteoseid;
 - 2) piiratud tiraažiga kujutava kunsti teoseid;
 - 3) elektroonilisi andmebaase;
 - 4) arvutiprogramme, välja arvatud käesoleva seaduse §-des 24 ja 25 ettenähtud juhtumid;

5) reprograafilisel viisil noote.»

§ 4.Paragrahv 19 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 19. Teose vaba kasutamine teaduslikel, hariduslikel, informatsioonilistel ja õigusemõistmise eesmärkidel

Autori nõusolekuta ja autoritasu maksmiseta, kuid kasutatud teose autori nime, kui see on teosel näidatud, teose nimetuse ning avaldamisallika kohustusliku äranäitamiseega on lubatud:

- 1) õiguspäraselt avaldatud teose tsiteerimine ja refereerimine motiveeritud mahus, järgides refereeritava või tsiteeritava teose kui terviku mõtte õige edasiandmise kohustust;
- 2) õiguspäraselt avaldatud teose kasutamine illustreeriva materjalina õppe- ja teaduslikel eesmärkidel motiveeritud mahus ja tingimusel, et selline kasutamine ei taotle ärilisi eesmärke;
- 3) õiguspäraselt avaldatud teose reprodutseerimine õppe- ja teaduslikel eesmärkidel motiveeritud mahus haridus- ja teadusasutustes, mille tegevus ei taotle ärilisi eesmärke;
- 4) päevasündmuste kajastamisel sündmuste käigus nähtud või kuulnud teose ajakirjanduses reprodutseerimine ja üldsusele suunamine motiveeritud mahus, vormis ja ulatuses, mis vastab päevasündmuste kajastamise vajadusele;
- 5) teose reprodutseerimine õigusemõistmise või avaliku julgeoleku tagamise eesmärgil ulatuses, mis vastab õigusemõistmise või avaliku julgeoleku tagamise eesmärkidele;
- 6) õiguspäraselt avaldatud teose reprodutseerimine, levitamine ja üldsusele suunamine puuetega inimeste huvides viisil, mis on otseselt seotud nende puudega, tingimusel et selline kasutamine ei taotle ärilisi eesmärke. Autori nõusolekuta ei ole lubatud reprodutseerida, levitada ja kättesaadavaks teha teost, mis on spetsiaalselt loodud puuetega inimeste jaoks;
- 7) õiguspäraselt avaldatud teose kasutamine karikatuuris, paroodias ja pastišis sel eesmärgil motiveeritud mahus.»

§ 5.Paragrahv 20 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 20. Teose vaba kasutamine avaliku arhiivi, muuseumi või raamatukogu poolt

(1) Autori nõusolekuta ja autoritasu maksmiseta on avalikul arhiivil, muuseumil või raamatukogul õigus oma kogusse kuuluvat teost reprodutseerida, selleks et:

- 1) asendada kadunud, hävinud või kasutamiskõlbmatuks muutunud teos;
- 2) teha koopia teose säilimise tagamiseks;
- 3) asendada mõne teise avaliku arhiivi, muuseumi või raamatukogu püsikollektsiooni kuulunud teos juhul, kui see on kadunud, hävinud või muutunud kasutamiskõlbmatuks;
- 4) digiteerida kogu säilitamise eesmärgil;
- 5) teha koopia füüsilise isiku jaoks käesoleva seaduse §-s 18 nimetatud eesmärgil;
- 6) teha koopia kohtu- või riigiasutuse tellimusel käesoleva seaduse § 19 punktis 6 nimetatud eesmärgil.

(2) Käesoleva paragrahvi 1. lõike punktides 1–3 nimetatut kohaldatakse juhul, kui ei ole võimalik omandada teose uut koopiat.

(3) Autori nõusolekuta ja autoritasu maksmiseta on avalikul arhiivil, muuseumil või raamatukogul õigus oma kogusse kuuluvat teost kasutada motiveeritud mahus näituse ja kogu tutvustamise eesmärgil.

(4) Avalikul arhiivil, muuseumil või raamatukogul on õigus kogus olevat teost kättesaadavaks teha oma territooriumil asuvate eriseadmete kaudu füüsilise isiku tellimusel õppe- või teaduslikul eesmärgil kasutamiseks.

(5) Käesolevas paragrahvis nimetatud tegevus ei või toimuda ärilisel eesmärgil.»

§ 6.Seadust täiendatakse §-ga 20²järgmises sõnastuses:

« § 20². Üldsusele külastamiseks avatud kohas asuva arhitektuuriteose kujutise vaba kasutamine kinnisvarakuulutusel

Autori nõusolekuta ja autoritasu maksmiseta, kuid kasutatud teose autori nime äranäitamiseega on lubatud arhitektuuriteose kujutist motiveeritud mahus reprodutseerida ja üldsusele suunata kinnisvarakuulutusel.»

§ 7.Paragrahvi 27 lõike 14 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« 1) audiovisuaalse teose ja teose helisalvestise isiklikeks vajadusteks kasutamise kompenseerimiseks tasu maksmise korra ning salvestusseadmete ja -kandjate loetelu;».

§ 8.Paragrahv 27¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 27¹. Tasu teose reprograafilise reprodutseerimise eest

(1) Autoril ja kirjastajal on õigus saada õiglast tasu teose reprograafilise reprodutseerimise eest käesoleva seaduse § 18 1. lõikes ja § 19 punktis 3 nimetatud juhtudel.

(2) Autorile väljamakstava tasu suuruse arvutamise aluseks võetakse eelarveaastas tasude maksmiseks eraldatud riigieelarvelised vahendid ja Eesti Rahvusraamatukogu rahvusbibliograafia andmebaasis registreeritud teoste nimetuste arv.

(3) Kirjastajale väljamakstava tasu suuruse arvutamise aluseks võetakse eelarveaastas tasude maksmiseks eraldatud riigieelarvelised vahendid ja avalduse esitamisele eelneva kümne kalendriaasta jooksul ilmunud ISBN- ja ISSN-numbriga teoste nimetuste arv.

(4) Tasu maksab välja kultuuriministri määratud juriidiline isik, kes esindab autoreid või autorite organisatsioone.

(5) Tasu makstakse kirjalikus või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis avalduse alusel.

(6) Vabariigi Valitsus kehtestab käesoleva paragrahvi 1. lõikes ettenähtud tasu jaotamise määrad ilukirjanduse ning teadus- ja õppekirjanduse autorite ja kirjastajate vahel ning tasu maksmise korra.»

§ 9.Paragrahv 36 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 36. Autoriõiguse pärimine

(1) Autoriõiguse pärimine toimub vastavalt pärimisõiguse üldsätetele seaduse või pärandaja viimse tahte avalduse järgi.

(2) Seadusjärgsele pärijale lähevad autoriõiguse kehtivuse tähtjaks üle käesoleva seaduse § 12 1. lõike punktides 4–6 ja §-des 13–15 nimetatud autoriõigused, kui viimse tahte avaldusega ei ole ette nähtud teisiti.

(3) Riigile pärimise teel üle läinud autoriõigust teostab Kultuuriministeerium.

(4) Kultuuriministeeriumil on õigus käesoleva paragrahvi 3. lõikes nimetatud autoriõiguse teostamisest saadud tasu kasutada stipendiumi väljaandmiseks. Kultuuriminister kehtestab määrusega stipendiumi maksmise korra.»

§ 10.Paragrahvi 57 lõikes 4 asendatakse sõnad «rendilepingu, tasuta varakasutuse lepingu jms» sõnaga «kasutuslepingu».

§ 11.Paragrahv 72 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 72. Tasu fonogrammi kasutuse eest

(1) Kui ärilisel eesmärgil avaldatud fonogrammi või selle reproduktsiooni kasutatakse üldsusele suunamiseks, siis on teose esitajal ja fonogrammitootjal õigus saada õiglast tasu.

(2) Tasu maksab isik, kes ärilisel eesmärgil avaldatud fonogrammi üldsusele suunab.

(3) Tasu makstakse ühekordse maksena võrdsetes osades teose esitajale ja fonogrammitootjale, kui teose esitaja ja fonogrammitootja kokkuleppega ei ole ette nähtud teisiti.»

§ 12.Paragrahvi 75 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« (2) Käesolevas paragrahvis ettenähtud vaba kasutamine on lubatud vaid tingimusel, et see ei ole vastuolus tavapärase kasutamisega ega kahjusta põhjendamatult autoriõigusega kaasnevate õiguste omaja seaduslikke huve.»

§ 13.Paragrahv 76 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 76. Kollektiivse esindamise organisatsioon

(1) Autoritel, esitajatel, fonogrammitootjatel, raadio- ja televisiooniorganisatsioonidel ning teistel autoriõiguse ja autoriõigusega kaasnevate õiguste omajatel on õigus asutada kollektiivse esindamise organisatsioone.

(2) Kollektiivse esindamise organisatsioon peab olema mittetulundusühing, mille asutamise, tegevuse ja lõpetamise suhtes kohaldatakse mittetulundusühingute seadust käesolevast seadusest tulenevate erisustega.

(3) Õiguste teostamine kollektiivse esindamise organisatsiooni kaudu on kohustuslik teose ja autoriõigusega kaasneva õiguse objekti taasedastamisel kaabellevivõrgus ja käesoleva seaduse § 14 6. ja 7. lõikes, §-des 15 ja 27 ning § 68 4. lõikes nimetatud juhtudel.

(4) Käesoleva paragrahvi 3. lõiget ei kohaldata teose ja autoriõigusega kaasneva õiguse objekti taasedastamisel kaabellevivõrgus, kui õiguste omaja on raadio- ja televisiooniorganisatsioon.

(5) Kollektiivse esindamise organisatsioonil on õigus saada kõikidelt avalik-õiguslikelt ja eraõiguslikelt isikutelt vajalikku teavet teoste ja autoriõigusega kaasnevate õiguste objektide kasutamise kohta.»

§ 14. Paragrahvi 77 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

« (4¹) Käesoleva paragrahvi 4. lõige ei kehti kaabellevivõrgus toime pandud raadio- ja televisiooniorganisatsiooni taasedastamisõiguse rikkumise menetlemisel.»

§ 15. Paragrahvid 79 ja 79¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

« § 79. Kaabellevivõrgu kaudu taasedastamise õiguse teostamine

(1) Kui kaabellevivõrgu kaudu taasedastamise õiguse teostamiseks ei ole õiguse omaja sõlminud lepingut kollektiivse esindamise organisatsiooniga, on õiguste omajat volitatud esindama organisatsioon, kes esindab sama kategooria õiguste omajaid.

(2) Kui käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud kollektiivse esindamise organisatsioone on mitu, võib õiguste omaja valida, keda neist volitada ennast esindama.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. lõike alusel esindataval õiguste omajal on samad õigused ning kohustused kui sellel õiguste omajal, keda kollektiivse esindamise organisatsioon liikme- või muu vastava lepingu alusel esindab.

(4) Käesoleva paragrahvi 1. lõike alusel esindatav õiguste omaja võib nõuda kollektiivse esindamise organisatsiooni ja kaabellevi operaatori vahelisest lepingust tulenevate õiguste tunnustamist ja õigustele vastavate kohustuste täitmist kolme aasta jooksul alates teost sisaldava raadio- ja televisioonisäate taasedastamise toimumise päevast.

(5) Käesoleva paragrahvi 1. lõiget ei kohaldata raadio- ja televisiooniorganisatsiooni saate suhtes.

§ 79¹. Satelliidi kaudu edastamise õiguse teostamine

(1) Satelliidi kaudu teose edastamisele kohaldatakse käesoleva seaduse § 79 juhul, kui raadio- või televisiooniorganisatsioon edastab teost üldsusele satelliidi kaudu ja samal ajal ka maapealse süsteemi kaudu.

(2) Õiguse omajal, keda kollektiivse esindamise organisatsioon esindab käesoleva seaduse §-s 79 sätestatud korras, on igal ajal õigus nõuda sellise esindamise lõpetamist ja teostada oma õigusi individuaalselt või kollektiivselt.

(3) Käesolevat paragrahvi ei kohaldata audiovisuaalse teose suhtes.»

§ 16. Paragrahvi 87¹ lõikes 1 asendatakse sõnad «§ 76 2. lõike punktides 3–5 ja 7¹ sätestatud» sõnadega «§ 76 3. lõikes nimetatud».

§ 17. Paragrahvi 89 lõige 1³ tunnistatakse kehtetuks.

§ 18. Seaduse normitehnilist märkust täiendatakse järgmiselt:

«¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2001/84/EÜ algupärase kunstiteose autori õiguse kohta saada hüvitist edasimüügi korral (ELT L 272, 13.10.2001, lk 32–36).»

Riigikogu esimees Toomas VAREK